

А. О. Кізенко

студ. IV курсу

напряму підготовки «Фінанси і кредит»

Науковий керівник: к.е.н., ст. викл. С. О. Нікола

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СФЕРИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ТА ЇЇ РЕГІОНІВ

Досліджувана тема є актуальною, оскільки екологічна ситуація в Україні знаходиться на критичному рівні. Унаслідок нераціонального й неконтрольованого використання природних ресурсів дедалі чіткіше вимальовуються прикмети екологічної катастрофи.

В світовій практиці визначають декілька форм фінансового забезпечення: самофінансування, кредитування й зовнішнього фінансування. За змістом фінансове забезпечення – визначена законодавством сукупність заходів, спрямованих на створення фінансової бази для досягнення певних цілей [1, с. 27].

В Україні, для досягнення екологічної безпеки використовуються наступні елементи: фінансування охорони навколишнього середовища, плата за користування природними ресурсами, створення ринку природних ресурсів, створення грошових фондів і резервів для фінансування природоохоронних заходів, екологічне страхування та кредитування, створення механізму реалізації державних і регіональних екологічних програм. Висока результативність у сфері екологічної безпеки може бути досягнута за умови фінансового забезпечення екологічних програм [2, с. 29].

Місцеві і державні фонди, метою яких є забезпечення екологічної безпеки, використовують свої кошти лише на цільове фінансування природоохоронних та ресурсозберігаючих заходів, а також на зниження забруднення навколишнього природного середовища, стимулювання громадян, які виявили порушення природоохоронного законодавства і вжили необхідних заходів для притягнення винних до відповідальності [3, с. 130].

Фінансове забезпечення охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів включає:

- визначення джерел фінансування екологічної безпеки держави;
- створення інвестиційного клімату, для залучення екологічних інвестицій;
- цільове використання платежів які надійшли за спеціальне природокористування та інших обов'язкових екологічних платежів на покращення екологічного стану держави.

Кошти які витрачаються на забезпечення екологічної безпеки, формуються за рахунок Державного бюджету України та місцевих бюджетів; коштів підприємств, установ та організацій; позабюджетні фонди охорони навколишнього природного середовища; страхові фонди; кошти іноземних або вітчизняних інвесторів; кошти з інших джерел, у т.ч. не бюджетних екологічних фондів, міжнародних благодійних фондів, а також власних коштів громади, що залучаються на благодійних засадах.

Погіршення екологічної ситуації в Україні зумовлене нераціональним й неконтрольованим використанням природних ресурсів. Щоб вирішити цю проблему необхідно докласти великих зусиль, не лише зі сторони держави, а й органів місцевого самоврядування, громадськості та суб'єктів господарювання. Розвинути співпрацю з інвесторами для залучення коштів на фінансування екологічної безпеки, розроблення та впровадження системи державного екологічного кредитування та створення механізму заохочення екологічно чистої діяльності.

Список використаної літератури

1. Економічні аспекти управління природними ресурсами та забезпечення сталого розвитку в умовах децентралізації влади в Україні / за ред. М.А.Хвесика, С.О.Лизуна. Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України». Київ, 2015. 72 с.
2. Капіталізація природних ресурсів : монографія / за ред. д.е.н., проф., акад. НААН України М. А. Хвесика. Київ, 2014. 268 с.
3. Гаврильців М. Т. Державна природоохоронна політика України в умовах глобалізації. *Право і суспільство*. 2014. № 6. С. 129–133.